

Sonda do rané tvorby malíře Jiřího Kubového

Jeden z nejrespektovanějších severočeských umělců uzavírá v Černčicích u Loun loňský rok, v němž měl hned několik výstav. V Černčicích prezentuje svou tvorbu ze 70. let 20. století a spolupráci s mosteckým básníkem Emilem Julišem.

Loňský rok byl pro ústeckého výtvarného umělce Jiřího Kubového vyvrcholením veřejné prezentace jeho tvorby jak počtem výstav, tak různorodostí a náročností jejich koncepcí. Mimořádně emotivní výstavu v Památníku Tereziín, která měla trvat po celou letní sezonu, sice předčasně omezila černovná povodeň, ale expozice v Oblastní galerii v Liberci prokázala svou hodnotu i v tvrdé konkurenci souběžně vystaveného grafického díla Albrechta Dürera. Rok 2013 uzavřela „lounská dvojitá výstava“ ve Vrchlického divadle v Lounech a v Galerii Emila Juliše v Černčicích. Jiří Kubový ji koncipoval jako celek a připravil pro ni jeden souborný katalog, i když se obě výstavy časově překrývaly jen dva týdny před vánočními svátky. Expozice v lounském divadle zaměřená na současnou tvorbu už skončila, ale černčická výstava potrvá do konce února a jedna její část až do konce března.

Galerii Emila Juliše v Černčicích u Loun, obci sousedící s městem Louny, provozuje antikvář Pavel R. Vejrázka. Výstavy, které zde pořádá, představují imaginativní, zejména surrealistické, umění 20. století a současnosti a uměleckou tvorbu jakýmkoli způsobem se dotýkající osobnosti a díla básníka Emila Juliše (1920–2006), jenž žil v různých obdobích svého života včetně posledních patnácti let v Lounech. Dílo Jiřího Kubového do této galerie patří jako málokteré jiné – ústecký umělec se s tehdy zakázaným básníkem Julišem, žijícím v Mostě, intenzivně stýkal od prv-

PROFIL

Jiří Kubový

- Narodil se 26. května 1950 v Mostě. Dětství prožil v Roudnici nad Labem, od roku 1967 žije v Ústí nad Labem. Po absolvování střední školy pracoval až do roku 2003 v ekonomické a bankovní sféře. Výtvarnému umění se jako autodidakt věnuje od přelomu 60. a 70. let.
- Od roku 1988 uspořádal více než tři desítky samostatných výstav a zúčastnil se více než padesáti výstav kolektivních.
- Jeho práce se nacházejí mj. ve sbírkách Národní galerie, Muzea Kampa v Praze, Muzea umění v Olomouci, Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, Kunsthalle v Norimberku a The University of Michigan Museum of Art v Ann Arbor v USA.

ní poloviny 70. let, a jejich přátelský kontakt dokonce vedl ke společné umělecké tvorbě.

Výstava je rozdělena do dvou částí. První představí rané práce ze 70. let, kdy se postupně vyhranovala samostatná poetika Jiřího Kubového. Některé z těchto maleb jsou veřejně prezentovány poprvé. Druhá část je věnována spolupráci s Emilem Julišem a zahrnuje několik vzácných společných realizací ze 70. let a dále řadu ilustrací Jiřího Kubového k výboru Julišovy poezie Pod kůží, vydanému v roce 2007.

Z uměleckohistorického hlediska je zajímavá obsáhlá sonda do rané tvorby, k níž se Kubový

dosud stavěl značně sebekriticky a výběrově. Tentokrát ve shodě se zaměřením galerie ukazuje imaginativně orientovaná díla a jde až do roku 1970, kdy mu bylo teprve dvacet let. Kolekce tak umožňuje vysledovat jak ty tematické prvky a skladebné principy, které se později staly příznačnými rysy autorské individuality, tak ty, jež musely být na cestě k individualitě překonány a opuštěny.

Ačkoli je Jiří Kubový autodidakt a toto klíčové období jeho vývoje patří k dobám nejtvrdějších formačních omezení v novodobé české kultuře, jsou rozpětí i závažnost umělců, směrů a hnutí, na něž reagoval, pozoruhodné. Je patrné, že k nim patřily velké osobnosti moderního umění Joan Miró, Alexander Calder a Hans Arp, ale také nová figurace západoevropské i české proveniencí a imaginativní tendence. Pestrá barevnost maleb zase odkazuje k psychedelickému kolorismu přelomu 60. a 70. let. Pečlivě vybrané obrazy ovšem dokládají, že důležitým momentem ve formování jedinečné osobní poetiky Jiřího Kubového byl bod, kdy ve druhé polovině 70. let stylizaci tvaru nahradila abstrakcí přírodních jevů a kdy na místo volné subjektivní představivosti nastoupila rozumově ukázněná reflexe.

Neméně zajímavý je Julišovský soubor. Vedle frotážových ilustrací k výboru Pod kůží, který patří k nejvýznamnějším pracím Jiřího Kubového na papíru, tu jsou vystaveny málo známé společné práce ze 70. let. Jednou vystupuje Emil Juliš jako básník,

Jiří Kubový v Černčicích u Loun Dvě z vystavených děl. Na větším snímku je 7 klíčů (1975), dole pak Nevěsta (1977). Výstava v Černčicích je rozdělena do dvou částí. V první jsou rané práce umělce, druhá je věnována spolupráci s básníkem Emilem Julišem.

Foto: Archiv autora

autor textu skrytého v pohyblivé malbě Kubového, jindy jako umělec-kolážista, který výtvarně plnohodnotně řeší rubovou stranu maleb. V obou případech vzniká dialogická struktura, kdy si každá část zachovává schopnost samostatné existence a zároveň se podílí na souhrně celku. V tvorbě Kubového přitom nejde o výjimku; později spolupracoval také s dalšími autory, zejména s básníkem a výtvarníkem Ladislavem Novákem.

Zbyněk Sedičák

autor je vysokoškolský pedagog a spolupracovník redakce

Jiří Kubový, Černčice u Loun, Galerie Emila Juliše, 8. 12. 2013 – 28. 2. 2014 (celá výstava), do 30. 3. 2014 pouze oddíl ilustrací a společných prací s E. Julišem.

